

NOTA DE FUNDAMENTARE
*la proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale
privind siguranța alimentelor*

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale privind siguranța alimentelor a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Subdiviziunea: Direcția siguranța alimentelor
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014. Temeiul legal: Proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale privind siguranța alimentelor vine întru executarea a acțiunii nr. 99 din PNA, clusterul 5. Anexa A, Resurse naturale, agricultură și coeziune, cap. 12. Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Problemele care impun intervenția și ajustarea cadrului normativ la cerințele UE sunt următoarele: plasarea și introducerea pe piață a produselor alimentare și hrana pentru animale, precum și a materialelor care intră în contact cu produsele alimentare nesigure din punct de vedere senzorial și microbiologic, riscul afectării sănătății publice și a bunăstării animalelor, neasigurarea identificării produselor alimentare importate la postul de control la frontieră, probleme care au un impact direct sau indirect asupra siguranței lanțurilor de aprovizionare cu produse alimentare și hrană pentru animale neconforme, afectarea sănătății și bunăstării animalelor și plantelor. 1. <u>Părțile interesate care sunt afectate:</u> <u>Acestea suportă consecințele directe sau indirecte:</u> • <u>Consumatorii finali</u> <u>risc pentru sănătate (toxiinfecții, alergii, rezistență la antibiotici)</u> <u>pierderea încrederii în produsele alimentare introduse pe piață</u> • <u>Operatorii din domeniul alimentar și din domeniul hranei pentru animale</u> <u>producători, procesatori, distribuitori</u> <u>pierderi financiare (rechemări, retrageri din comerț, sancțiuni, utilizări condiționate, distrugerea produselor)</u> • <u>Autoritatea competentă responsabilă de controlul produselor alimentare, hrana pentru animale și sănătatea plantelor</u> <u>presiune instituțională, costuri de control și gestionare a crizelor</u>

- **Sistemul de sănătate**

creșterea numărului de îmbolnăviri

- 2. **Părți interesate care pot contribui la apariția problemelor:**

Acestea pot genera riscuri dacă nu respectă regulile:

- **Producătorii agricoli**

utilizarea necorespunzătoare a pesticidelor sau medicamentelor veterinare

- **Unitățile de procesare**

igienă necorespunzătoare

contaminare în procesul tehnologic

neinstruirea personalului angajat

- **Distribuitorii și transportatorii**

condiții improprii de transport (temperatură neconformă, depozitare produselor în condiții ce contravin cerințelor din lege)

manipulare sau păstrare incorectă a produselor

- 3. **Cauza frecventă a problemelor**

- Neasigurarea unui control eficient la posturile de control la frontieră;
- Gestionarea riscurilor într-un mod mai lent din lipsă de personal și echipament;
- Igiena necorespunzătoare;
- Plasarea pe piața a produselor infestate;
- Etichetarea necorespunzătoare și lipsa informațiilor obligatorii pe etichetă.

Totodată, întru crearea unui cadru legislativ aliniat la cerințele și normelor UE se delimitează competențelor de control și supraveghere între ANSA și Ministerul Sănătății.

I. Se delegă ca autoritate competentă ANSA să fie responsabilă :

- de supravegherea materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar;

Cu referire la actualele prevederi a art. 24 lit. j) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, ANSA *asigură supravegherea și controlul pe întreg lanțul alimentar al suplimentelor alimentare, cu excepția celor fabricate în unități cu activitate farmaceutică și comercializate în farmacii*; iar MS conform art. 25 lit. m) din Legea nr. 306/2018 „*asigură supravegherea și controlul pe întreg lanțul de producere a suplimentelor alimentare fabricate în unitățile cu activitate farmaceutică și comercializate în farmacii.*”

În conformitate cu pct. 4 lit. g) din Regulamentului sanitar privind suplimentele alimentare, aprobat de Guvern care transpune Directiva 2002/46/CE, suplimentele alimentare sunt definite ca „**alimente** al căror scop este să suplimenteze alimentația normală și care sunt surse concentrate de nutrienți sau alte substanțe cu efect nutrițional sau fiziologic, singure sau în combinație, comercializate sub formă de doză, și anume forme precum capsule, pastile, tablete, pastile și alte forme similare, pliculețe de pulbere, fiole de lichide, sticle cu picături și alte forme similare de lichide și pulberi concepute pentru a fi luate în cantități mici de unitate măsurate.”

Întru delimitarea clară a competențelor se propune următoarea redacție:

- ANSA asigură supravegherea și controlul pe întreg lanțul alimentar al suplimentelor alimentare, inclusiv producerea suplimentelor alimentare în unitățile cu activitate farmaceutică

și comercializate în farmacii prin aplicarea prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat;

– ANSA asigură supravegherea și controlul pe întreg lanțul alimentar al produselor alimentare pentru sugari și copiii mici și al produselor alimentare cu destinație nutrițională specială, inclusiv celor care se comercializează în farmacii prin aplicarea prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

II. Se delegă ca autoritate competentă ANSP, pentru a fi responsabilă:

– De control și supravegherea materialelor care vin în contact cu produsele alimentare introduse pe piață, inclusiv cele importate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul general :

Asigurarea unui nivel ridicat de protecția a vieții și a sănătății umane și protecția intereselor consumatorilor în domeniul alimentar, pe întreg lanțul alimentar „de la furcă la furculiță”;

Protecția sănătății și bunăstării animalelor, sănătatea plantelor și mediul înconjurător.

Obiective specifice:

1. Creșterea siguranței alimentelor

➤ Rezultat scontat: reducerea incidenței toxiinfecțiilor alimentare

➤ Indicator: număr cazuri raportate/an

În anul 2024: 6 cazuri/an

În anul 2025: 4 cazuri/an

Comparativ cu anul 2024 (6 cazuri), se atestă o descreștere cu 33,3% a nr. de cazuri de toxiinfecții alimentare, valoarea țintă fiind atinsă și depășită. Se precizează că valoarea indicatorului nu poate fi prevăzută sau influențată de către Agenție.

➤ Mijloc: aplicarea principiului analizei riscului și trasabilității

2. Asigurarea trasabilității produselor alimentare

➤ Rezultat scontat: identificarea rapidă a originii produselor

➤ Indicator: 70% operatori care pot furniza informații de trasabilitate

➤ Țintă: 100% operatori conformi

➤ Termen: implementare continuă, verificabilă anual

3. Îmbunătățirea gestionării riscurilor alimentare

Rezultat scontat: reacție rapidă la riscuri (rechemări produse)

Indicatori:

Pe parcursul anului 2025, pe domeniul siguranța alimentelor și protecția consumatorului, au fost: Nr. Notificări RASFF recepționate - 42; Nr note de serviciu elaborate în baza notificărilor recepționate -41; Nr. scrisorilor remise către autorități naționale și internaționale în baza Notificărilor RASFF -19.

Pe parcursul anului 2025 au fost efectuate următoarele acțiuni: Numărul acțiunilor (prelevări de probe) planificate - 7393; Nr. probe prelevate - 7140; Nr. probe neconforme - 637; Cantitate de produse neconforme retrase sau distruse - 206628,3 kg.

Țintă: reacție în 24–48 ore de la identificarea riscului.

Prevederile noi introduse în cadrul normativ existent fac referire la: –Stabilirea principiilor și cerințelor generale ale legislației alimentare, stabilirea principiilor care reglementează produsele alimentare și hrana pentru animale, inclusiv cerințe la introducerea pe piața națională și cerințe ce reglementează exportul produselor alimentare și hrană pentru animale; –Obiectivele comunicării riscurilor; –Principii generale privind comunicarea riscurilor, –Planul general referitor la comunicarea riscurilor; –Colectarea datelor; –Identificarea apariției riscurilor; –Principiul trasabilității –Drepturile și obligațiile operatorilor din domeniul alimentar implicați în producerea, procesarea, depozitarea, transportul, distribuirea și comercializarea alimentelor și a hranei pentru animale; –Delimitarea domeniilor de competență a autorității competente responsabile de control și supraveghere în domeniul alimentar (ANSA) și autoritatea responsabilă de reglementare și elaborare a normelor sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om în raport cu produsele alimentare (MS); Principiile generale: Definește noțiuni fundamentale precum analiza riscurilor (evaluarea, gestionarea și comunicarea riscurilor), principiul precauției și protecția consumatorului. Cerințele legislative: Stabilește obligațiile operatorilor economici din sectorul agroalimentar (trasabilitatea produselor, obligația de retragere sau rechemare a alimentelor nesigure de pe piață). Sistemul rapid de alertă: Creează o rețea de informare rapidă între pentru notificarea directă a riscurilor directe sau indirecte pentru sănătatea umană provenite din produsele alimentare neconforme sau hrană pentru animale pentru produsele provenite din Republica Moldova sau produse importate. Conform raportului de screening din 2025, s-a constatat că Legea nr. 306/2018 este parțial aliniată la Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, fapt ce indică necesitatea de a intervine la nivel de structură și actualizarea prevederilor noi conform normelor UE. Totodată, este necesar revizuirea regulilor naționale privind timpul minim necesar pentru păstrarea documentelor de strictă evidență a produselor alimentare de către operatorii economici responsabili de transport.	3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.	4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public	

Impactul asupra autorității competente (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor) în raport cu cerințele Regulamentului (CE) nr. 178/2002:

1. Impact privind obiectivele comunicării riscurilor

– Implementarea cadrului UE determină ANSA să asigure o comunicare a riscurilor:

• **Impact instituțional:**

– consolidarea funcției de comunicare (structuri dedicate, purtător de cuvânt, proceduri interne)

• **Impact operațional:**

– transmiterea rapidă și clară a informațiilor către public și operatori

• **Rezultat scontat (măsurabil):**

– informarea publicului în max. 24–48 ore de la identificarea unui risc
– creșterea nivelului de încredere a consumatorilor (evaluat periodic prin sondaje)

2. Impact privind principiile generale ale comunicării riscurilor

Principiile UE (transparență, coerență, bazare pe dovezi științifice) implică:

• **Impact normativ:**

– alinierea procedurilor ANSA la principiile UE

• **Impact asupra capacității administrative:**

– necesitatea instruirii personalului în comunicare de criză

• **Rezultat scontat:**

– 100% din comunicările oficiale bazate pe evaluări științifice
– reducerea informațiilor contradictorii în spațiul public

3. Impact privind planul general de comunicare a riscurilor

– Regulamentul impune existența unui plan structurat:

• **Impact organizatoric:**

– elaborarea și actualizarea unui **plan național de comunicare a riscurilor**

• **Impact financiar:**

– alocarea resurselor pentru instrumente de comunicare (platforme, campanii)

• **Rezultat scontat:**

– existența unui plan funcțional, revizuit anual
– timp redus de reacție în situații de criză alimentară

4. Impact privind colectarea datelor

• **Impact tehnic:**

– dezvoltarea sistemelor de colectare, gestionare și analiză a datelor

• **Impact instituțional:**

– cooperare cu laboratoare, operatori și alte autorități

• **Rezultat scontat (cuantificat):**

– creșterea volumului și calității datelor colectate
– raportare periodică (trimestrială/anuală)

5. Impact privind identificarea apariției riscurilor

• **Impact operațional:**

– implementarea mecanismelor de alertă timpurie (ex: RASFF)

- **Impact asupra controlului:**

- intensificarea monitorizării și inspecțiilor;
- Elaborarea procedurilor specifice privind controlul asupra unităților de fabricare a materialelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare;
- Includerea în Planul anual al controalelor de stat unități cu activitate farmaceutică, farmacii și unități de fabricare a materialelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare;
- Includerea în Programului Național de monitorizare și supraveghere a substanțelor admisibile utilizate în materialele destinate să vină în contact cu produsele alimentare;
- Elaborarea și întocmirea listelor de verificare adaptate cadrului normative național aliniat la cerințele UE.

- **Rezultat scontat:**

- identificarea timpurie a riscurilor emergente
- reducerea timpului de detectare și intervenție (ex: sub 48 ore)

Aplicarea acestor cerințe conduce la:

- modernizarea capacității instituționale a ANSA
- creșterea transparenței și eficienței
- îmbunătățirea protecției consumatorilor
- alinierea la standardele UE în domeniul siguranței alimentelor

ANSA asigură supravegherea materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar.

Autoritatea competentă asigură recepționarea notificărilor din Sistemul European Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje (RASFF) pe domeniul siguranța și calitatea alimentelor.

În anul 2023, Agenția a recepționat 21 de notificări, fiind elaborate 20 note de serviciu.

În anul 2024, prin Sistemul Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje (RASFF) al Uniunii Europene, pe domeniul siguranța și calitatea alimentelor au fost recepționate, în total 20 de notificări, dintre care: 9 de alertă, 6 de respingere la frontier, 4 de informare pentru atenție și 1 de informare pentru urmărire. Notificările au vizat următoarele grupe de produse: produse de origine animală, produse de origine nonanimală, suplimente alimentare, produse compuse (cu conținut de produse de origine animală, produse de origine nonanimală, suplimente alimentare, produse compuse (cu conținut de produse de origine animală și nonanimală) și coloranți alimentari. pe parcursul anului.

În perioada de raportare, pentru anul 2025, pe domeniul sanitar-veterinar și zootehnie, subdomeniul furaje a fost recepționată o notificare RASFF.

RAPORT DE REALIZARE A PLANULUI DE ACȚIUNI AL ANSA PENTRU ANUL 2025

Indicatori de performanță:

<i>Domeniu</i>	<i>Denumire indicator</i>	<i>Valoare țintă 2025</i>	<i>Realizări 2025</i>
----------------	---------------------------	---------------------------	-----------------------

Competență instituțională	Rata de conformitate: ponderea operatorilor economici din industria alimentară verificați care respectă normele și reglementările în materie de siguranță alimentară din totalul operatorilor economici supuși controlului de stat	70%	66,2 %
	Gradul de implementare a sistemelor de control și management al siguranței alimentelor în rândul operatorilor economici supuși controlului de stat	332 unități	364 unități
	Numărul de notificări (naționale și internaționale) privind incidentele legate de siguranța alimentelor	20 notificări	41 notificări
	Rata de implementare a Programelor de monitorizare	100%	78%
	Rata de conformitate: ponderea probelor conforme prelevate în scopul monitorizării calității, inofensivității produselor alimentare, furajelor în total probe prelevate	98%	96,92 %
	4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative		
Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală și din alte surse neinterzise de legislație, fără necesitatea alocării mijloacelor bugetare suplimentare. Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru activitatea ANSA și nu necesită mijloace financiare suplimentare.			
4.3. Impactul asupra sectorului privat			
La import produsele alimentare și materialele care vin în contact cu produsele alimentare sunt supuse controalelor oficiale la posturile de control la frontieră. Operatorul economic responsabil de transport asigură trasabilitatea eficientă a produselor alimentare importate și este supus anumitor costuri precum: Costuri pentru procedurile fitosanitare/ veterinare/siguranța alimentelor: a) Controlul documentar, fizic și de identitate Taxele ANSA depind de tipul produsului: • Produse de origine animală – taxe veterinare. • Produse vegetale – taxe fitosanitare. • Produse alimentare procesate – control sanitar-veterinar/siguranța alimentelor. Taxele ANSA aproximative (pot varia): • 30–200 lei controlul documentar; • 100–500 lei control fizic; • 50–150 lei verificarea actelor suplimentare.			

Conform nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și tarifele la acestea, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2019 Expertiza la import a mărfurilor supuse supravegherii sanitar-veterinare sau fitosanitare de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor de la variază de la 274 – 431 (lei) Prelevarea probelor pentru examenul de laborator, cu excepția programelor de monitorizare și control - 127 lei. Agentul economic este responsabil de calitatea și inofensivitatea produselor alimentare atât la import, export cât și pe parcursul întregului lanț alimentar. La solicitarea operatorului, autoritatea competentă certifică siguranța produselor alimentare destinate exportului prin eliberarea certificatului de sănătate. Certificatul de sănătate se eliberează în urma rezultatelor încercărilor de laborator efectuate de laboratorul de referință sau de un laborator acreditat, prin care confirmă corespunderea produselor alimentare cu legislația din domeniul alimentar din țara de export. Certificatului de sănătate pentru export se eliberează gratuit. Taxele se percep pentru prelevarea probelor conform tarifelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea. Implementarea prevederilor nu necesită costuri adiționale din partea agenților economici.
4.4. Impactul social
Prevederile prezentului proiect au impact pozitiv asupra sănătății publice, a siguranței alimentelor și asupra sănătății și bunăstării consumatorilor.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece PL nu are incidențe normative asupra subiectului dat.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece PL nu are incidențe normative asupra acestui subiect. În prezent, sectorul zootehnic angajează un număr egal de femei și bărbați, iar modificările cerute de regulament nu afectează în mod disproporționat un gen sau altul.
4.5. Impactul asupra mediului
Impactul asupra mediului nu a fost analizat, deoarece PL nu are incidențe normative asupra acestui subiect.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu s-au identificat alte impacturi.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul de lege este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în conformitate cu art. 68 din Capitolul 12 (Agricultura și dezvoltarea rurală) din Titlul IV din Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Prezentul proiect stabilește un cadru legislativ unic de evaluare a riscurilor, gestionare a riscului și de comunicare a riscului pentru a garanta siguranța produselor alimentare la toate etapele lanțului alimentar și în vederea verificării conformității cu legislația Uniunii Europene. Obiective generale privind un nivel ridicat de protecție a vieții și sănătății umane și protecția intereselor consumatorilor, incluzând practici corecte în comerțul alimentar, luând în considerare, atunci când este cazul, protecția sănătății și bunăstării animalelor, sănătatea plantelor și mediul înconjurător. Prezentul proiect transpune parțial: Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 31 din 01.02.2002. Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Prin adoptarea legii pentru aprobarea cerințelor generale privind siguranța alimentelor care să corespundă cerințelor din Regulamentul nr. 178/2002 se va consolida cadrul normativ privind efectuarea controalelor oficiale, obligațiile operatorilor economici, procedurile de gestionare a riscurilor și notificări RASFF. Delimitarea clară a domeniilor de competență a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a Ministerului Sănătății. Totodată, se vor elabora ghidurile naționale privind modul de implementare a prezentei legi.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, anunțul de inițiere privind elaborarea proiectului: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr3062018-privind/16041
7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 32 alin. (2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează a fi examinat de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE de către Centrul de Armonizare a Legislației.

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prin adoptarea prezentului proiect se abrogă Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua de către ANSA și nu implică adoptarea unor măsuri suplimentare.

Secretar de stat

Tatiana NISTORICĂ

Ex. Perjovschi Alina

Tel. 022 503 951